

**KONKURS PRZEDMIOTOWY Z HISTORII
DLA UCZNIÓW DOTYCHCZASOWYCH GIMNAZJÓW**

27 stycznia 2018 r. – zawody II stopnia (rejonowe)

Witamy Cię na kolejnym etapie konkursu przedmiotowego z historii. Pamiętaj o uważnym czytaniu zadań. Na ich wykonanie przeznaczona jest 90 minut.

Życzymy Ci powodzenia!

W zadaniach od 1. do 5. poprawną odpowiedź zaznacz kółkiem.

1. Określenie *rewolucja neolityczna* dotyczy opanowania przez człowieka umiejętności (0-1)
 - A. posługiwania się ogniem.
 - B. wytwarzania narzędzi metalowych.
 - C. uprawy roli i hodowli zwierząt.
 - D. wytwarzania narzędzi krzemiennych.

2. Wskaż szereg, w którym wymieniono pojęcia i postacie charakterystyczne dla starożytnego Egiptu. (0-1)
 - A. kodeks Hammurabiego, Tygrys, Wieża Babel, menora
 - B. Re, Dolina Królów, Izyda, Księga Umarłych
 - C. herosi, komedia, Lakonia, Hellenowie
 - D. Abraham, Pięcioksiąg, menora, Dawid

3. Najśłynniejsze egipskie piramidy znajdują się w (0-1)
 - A. Fajum.
 - B. Gizie.
 - C. Memfis.
 - D. Tebach.

4. W demokratycznych Atenach urzędnikami, których wybierano, a nie losowano, byli (0-1)
 - A. sędziowie.
 - B. konsulowie.
 - C. stratedzy.
 - D. eforowie.

Tekst do zadania 5.

Za największy czyn herosa uważane jest zabicie potwora – ludożercy Minotaura mieszkającego na wyspie Krecie w specjalnie zbudowanym labiryncie.

St. Roszak, *Śladami przeszłości. Podręcznik do historii dla gimnazjum. Klasa 1.*

5. Opisana w tekście postać to (0-1)
 - A. Herakles.
 - B. Achilles.
 - C. Tezeusz.
 - D. Prometeusz.

Tekst do zadania 6.

Persowie zburzyli w Attyce dosłownie wszystko [...]. Teraz dopiero, po zawarciu pokoju [...] można było przystąpić do budowy świątyń, które unieśmiertniły Ateny Peryklesa. Zarząd robót Perykles powierzył [...], największemu rzeźbiarzowi nie tylko Aten, ale i całej Grecji: chodziło o to, aby nowa marmurowa świątynia Ateny [...] wyposażona była nie tylko w jej posąg z kości słoniowej i złota, ale i mnóstwo innych rzeźb. Gdy świątynię tę, najpiękniejszą w całej Grecji, zbudowano, postanowiono też i wejście do Akropolu ozdobić olbrzymią bramą marmurową: tak powstały tzw. [...].

T. Zieliński; *Grecja niepodległa*, Warszawa 1958.

6. Wykorzystując informacje zawarte w tekście oraz wiedzę pozaźródłową, wykonaj poniższe polecenia. (0-7)

A. Podaj imię rzeźbiarza, któremu Perykles powierzył zarząd robót nad nową świątynią Ateny.

.....

B. Kim był Perykles?

.....

C. Jaka krainę historyczną wymienia autor w tekście?

.....

D. Nazwij budowle wzniesione na Akropolu i opisz je, opierając się na tekście.

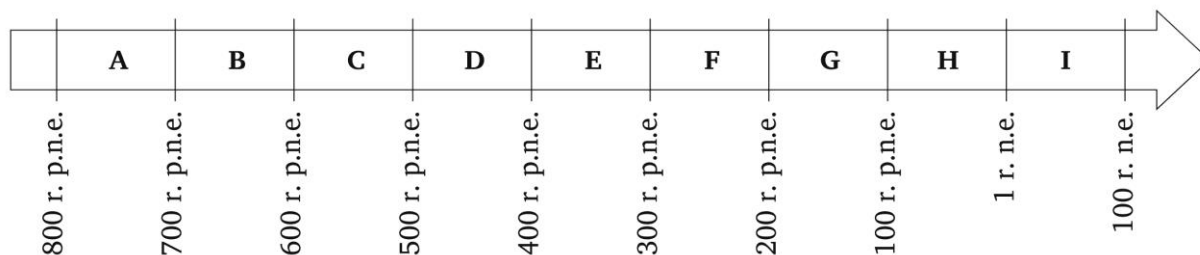
a)

.....

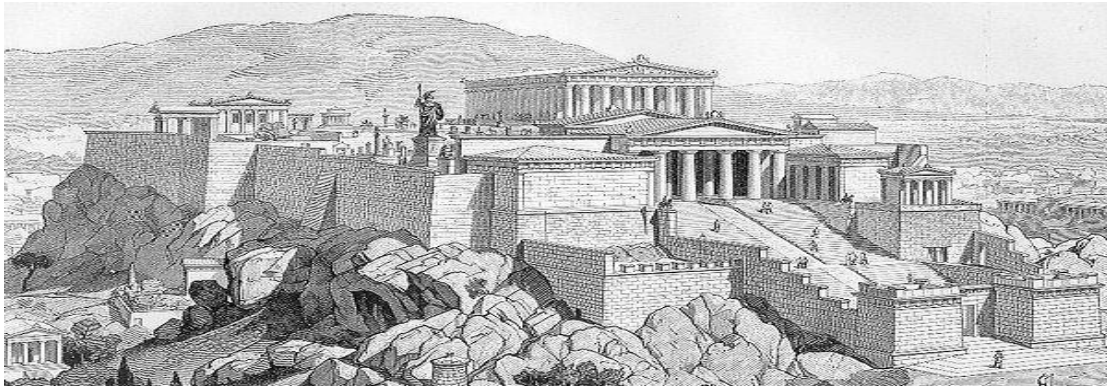
b).....

.....

E. Wiek, w którym miało miejsce wydarzenie opisane w tekście, oznaczono na taśmie chronologicznej literą

F. Strzałką zaznacz na rysunku wejście do Akropolu opisane w tekście.

Wikipedia.

7. Która legenda informuje nas o początkach starożytnego Rzymu? (0-1)
- A. o gęsiach kapitołińskich
 - B. o wilczycy kapitołińskiej
 - C. o porwaniu Sabineek
 - D. o królu Salomonie

8. Rozpoznaj władców na podstawie opisów i wpisz ich imiona w odpowiednie miejsca tabelki. (0-3)

	Opis	Imię władcy
B.	Władca Cesarstwa Wschodniego w VI wieku; próbował odbudować potęgę Rzymu, podbił m.in. Italię i część Hiszpanii. Skodyfikował prawo rzymskie.	
C.	Wódz germański w służbie cesarza zachodniorzymskiego, okrzyknięty władcą w 476 roku; przekazał insygnia władzy cesarskiej do Konstantynopola.	
D.	Władca cesarstwa rzymskiego, przed śmiercią w 395 roku podzielił je między swoich synów.	

9. Do podanych opisów dopisz nazwy religii. (0-3)

A.	Podstawowymi jej zasadami są: wiara w jednego Boga, stwórcę świata i ojca wszystkich ludzi, wiara w nagrodę lub karę po śmierci, uznanie wyjątkowości narodu ją wyznającego jako „narodu wybranego”.	
B.	Podstawową zasadą jest wiara w jednego Boga w trzech osobach, rozumianego jako byt osobowy, wszechmocny, wszechwiedzący stwórca świata i ludzi.	
C.	Podstawową zasadą jest wiara w jednego Boga i poddanie się jego woli. Człowiek jest jego stworzeniem i sługą, zasługuje swoim postępowaniem na wieczne potępienie lub zbawienie.	

10. Określ stulecia, w których miały miejsce podane niżej wydarzenia. (0-5)

- A. powstanie pierwszej Rzeszy Niemieckiej
- B. rozłam chrześcijaństwa, czyli tzw. schizma wschodnia
- C. konkordat wormacki
- D. koronacja cesarska Karola Wielkiego
- E. chrzest Chlodwiga

Tekst do zadań nr: 11.,12.,13. i 14.

Na samodzielną politykę Kościoła, a zwłaszcza na nadawanie inwestytury przez duchownych stanowczo nie zgadzał się cesarz Henryk IV. Wspólnie z biskupami niemieckimi próbował unieważnić wybór [...]. W odpowiedzi papież rzucił na niego klątwę, zwalniając tym samym cesarskich poddanych z posłuszeństwa swemu władcy.

St. Roszak, Śladami przeszłości. Podręcznik do historii dla gimnazjum. Klasa 1.

Wykorzystując informacje zawarte w tekście i wiedzę własną, wykonaj zadania nr: 11.,12.,13. i 14. (0-4)

11. Wyjaśnij pojęcie *inwestytura*.

.....

.....

.....

12. Podaj imię papieża, z którym wszedł w spór Henryk IV.

.....

13. Co oznacza powiedzenie *pójść do Canossy*?

.....

.....

.....

14. Który władca Polski wykorzystał opisany powyżej spór i otrzymał zgodę papieża na odnowienie metropolii gnieźnieńskiej oraz przybranie tytułu królewskiego?

.....

.....

15. Podkreśl zdanie zawierające informację fałszywą. (0-1)

- A. Najznakomitszym polskim historykiem XV wieku był Jan Długosz.
- B. Pierwszym uniwersytetem w środkowej Europie był uniwersytet w Krakowie.
- C. Jadwiga, córka Ludwika Węgierskiego, koronowana była na króla Polski.
- D. Za panowania ostatniego Piasta w Polsce dokonano kodyfikacji prawa zwyczajowego.

16. Uporządkuj chronologicznie wydarzenia (od najstarszego), wpisując litery w odpowiednie miejsca tabelki. (0-5)

- A. abdykacja Jana Kazimierza
- B. rokosz Mikołaja Zebrzydowskiego
- C. przyłączenie (inkorporacja) Estonii do Polski
- D. bitwa pod Beresteczkiem
- E. traktaty welawsko-bydgoskie

1.	2.	3.	4.	5.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania nr: 17., 18., 19.

Iście sarmacki pogrzeb

Ale zacznijmy rzecz od początku i jak należy doprowadźmy do końca. Otóż Roku Pańskiego 1668, dnia 9 września JW. Pan Aleksander Unrug, [...] wiary kalwińskiej, złożony gorączką w wieku 31 lat pobożnie skonał. Zaraz doczesne szczątki jego zabalsamowali i w paradnych szatach złożyli w łożu okrytym kobiercami. Potem zaczęli Go odwiedzać krewni i sąsiedzi. By zaś cnocie i gościnności nie uchybić, prosiła ich wdowa do sąsiedniej izby. Tam grzeszne ciała strawą, a dusze napitkiem pokrzepiali. [...]. A gdy po dwóch miesiącach ustrojoną drogą wieźli Nieboszczyka do zboru w Pieskach, żaden szlachcic powiedzieć nie mógł, że uchybiono powadze Jego wieku, zacności rodu lub randze urzędu. Postępowali za trumną najpierwsi w okolicy panowie: najpierw wdowa z dziećmi i brat jego Krzysztof, starosta gnieźnieński z całą rodziną. Potem Dziembowscy [...] i inni. Jedni nosili się kontuszowo, inni z cudzoziemska, lecz wszyscy paradnie jak nigdy. [...].

W. Wróblewski; *Iście sarmacki pogrzeb*; GW nr 185, wyd. 09.08.2002

17. Zapisz datę 1668 cyframi rzymskimi. (0-1)

.....

18. Oblicz, w którym roku urodził się Aleksander Unrug. (0-1)

.....

19. Skutkiem jakiego wydarzenia historycznego było powstanie *wiary kalwińskiej*? Podaj datę roczną tego wydarzenia. (0-1)

.....

Obejrzyj poniższe ilustracje i wykonaj polecenie 20.

Foto: archiwum własne

20. Oceń, czy zdanie jest prawdziwe czy fałszywe. Wpisz słowo PRAWDA lub FAŁSZ. (0-3)

1.	Wydarzenie przedstawione na ilustracjach miało miejsce w 1794 roku.	
2.	W 2017 roku obchodziliśmy 200-lecie śmierci przywódcy wydarzenia przedstawionego na ilustracjach.	
3.	Autorem obrazu, z którego pochodzą oba fragmenty, jest Jan Matejko.	